

Tabiiy fanlar

I qism

1

novda
edutainment

Y.V. Malikova

Tabiiy fanlar

1-sinf

I qism

Umumiy o'rta ta'lif* maktablari uchun darslik

Talimni rivojlantirish Markazi huzuridagi Tabiiy fanlar bo'yicha ilmiy-metodik kengash tomonidan chiqarilgan.

nonda
EDUCATION

Toshkent – 2023

Kirish so'zi

Qadrli ota-onalar, bobo-buvilar, aka-opalar!

Aziz ustoz va murabbiylar!

Bu sahifa sizlar uchun mo'ljallangan. Bizning birinchi sinfga borayotgan farzandimiz maktabga, ilmga, o'qishga mehr qo'yishini, qiziquvchan, izlanuvchan bo'lishini xohlaymiz. Buning uchun siz bilan biz unga yordam berishimiz kerak.

Bolaning vazifalarni tushunishiga yordam bering. Uy vazifasini uning o'rniga tayyorlab berishga, o'rniga rasm chizishga, savollarga o'zingiz javob berishga urinmang. Farzandingizni tushuning, sabr-toqat bilan yordam bering. Vaqt kelib, darslarini o'zi, mustaqil ravishda, tez tayyorlashga o'rganadi.

Uning darsiga, qilayotgan ishiga befarq bo'lmaning, fikriga quloq soling, ilm olishiga qiziqayotganingizni ko'rsating.

Farzandingiz birinchi sinfga bordi, ilmning keng yo'lliga ilk qadamlarini qo'ydi, har kuni atrofidagi olam haqida yangi-yangi, qiziqarli bilimlar, taassurotlar oladi.

Shuning uchun uning "Nima?", "Qachon?", "Qanday?", "Nega?", "Nima uchun?" kabi ko'plab savollariga birgalikda javob beraylik. Shunda u tabiatdagi turli hodisalarning sabablarini mustaqil ravishda izohlashni o'rganadi.

Yodingizda bo'lsin, bu darslikning matni birinchi sinf o'quvchisining o'qishi va tushunishiga moslangan, shuning uchun unda o'rganilayotgan mavzuga oid ma'lumotlar to'liq berilmagan bo'lishi mumkin. Darsliklarimiz bosqichma-bosqich, asta-sekinlik bilan bolaning dunyoqarashini kengaytirishga, atrofimizdagi olam haqidagi bilimlarini oshirishga yordam beradi. Agar darslikda keltirilgan ma'lumotlar sizni qoniqtirmasa, farzandingiz bilan birga mavzuni boshqa manbalardan o'rganib, izlanib ko'ring. O'zingiz uchun ajoyib yangiliklar kashf qilsangiz ajab emas.

O'zim haqimda nimalarni bilaman?

Mening ismim Akmal.
Men 7 yoshdaman. Men
Toshkentda yashayman.

Men Azizaman.
Yoshim 7 da. Men ham
Toshkentda turaman.

Mening ismim Umida.
Men ham 7 yoshga
to'ldim. Men Buxoroda
tug'ilganman.

Mening ismim Sardor.
Men ham 7 yoshdaman.
Men Namangandan
kelganman.

Ismim Jasur.
7 yoshdaman.
Mening ona shahrim – Nukus.

Mening ismim Madina.
7 yoshdaman. Men ham
Toshkentdanman.

- 1.** Ismingiz nima? Yoshingiz nechada?
- 2.** Qayeriksiz?

Men insonman. Men atrofimdag'i olamni o'rganyapman. Men o'ylashni, eshitishni, gapirishni bilaman. Bilmagan narsalarimni birpasda o'rganib olaman.

Inson bu dunyoni beshta yordamchisi orqali o'rganadi. Bu beshta yordamchi sezgi a'zolaridir.

Eshitish

Ta'm bilish

Ko'rish

Hid bilish

Sezish

Sezgi a'zolarini sanab bering. Ular nima uchun kerak?
Bolalar qaysi sezgi a'zosidan foydalanyaptilar?

Maktabga yo'l

Men Toshkentda yashayman.
Mening manzilim: Toshkent shahri,
Xorazm ko'chasi, 35-uy, 2-xonadon.

Biz ilgari Nukusda yashardik. Toshkentga
yaqinda ko'chib keldik. Hozir Yunusobod
mavzesi, 98-uy, 45-xonadonda turamiz.

Bu qanday binolar? Ular nima uchun kerak?

Sabzavot
do'konи

Maktab

Non do'konи

Kiyimlar
do'konи

Dorixona

Sartaroshxona

veb-saytimiz: Zokirjon.com
***Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun
kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.***

Zokirjon Admin bilan

***90-530-68-66, 91-397-77-37 nomeraga
murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram
orqali bog‘lanishingiz nza456 yoki nza445
izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.***

***Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob
beriladi***

***1-sinf tabiiy fanlar I qism kitobini to‘liq holda
olish uchun telegramdan yozing.***

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik
sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin
insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga
tarqatmang.

**OMONATGA HIYONAT
QILMANG.**